

FAMILIA
OFFLINE
ÎNTR-O LUME
ONLINE

Aprecieri pentru această carte

Cartea *Familia offline într-o lume online* de Erin Loechner este o incursiune încântătoare într-o lume în care legăturile autentice prosperă și sentimentul mirării renaște. Strategiile practice și pasiunea sinceră se unesc, pe măsură ce Loechner dezvăluie cum să-ți responsabilizezi copiii în afara ecranelor, oferind familiilor o hartă către un liman echilibrat din punct de vedere tehnologic.

— GINNY YURICH, autoarea bestsellerului
Until the Streetlights Come On,
gază a podcastului *The 1.000 Hours Outside*,
fondator 1.000 Hours Outside

Erin Loechner este ca o voce care strigă în pustie către o nouă generație de părinți. În cartea *Familia offline într-o lume online*, ea ne invită să înlocuim ecranele cu experiențele reale, programele digitale cu jocurile care încurajează dezvoltarea și rețelele sociale cu legături în viața reală. În calitate

de practicant înfocat al acestor principii, ea ne cheamă să ne întoarcem la scopul, pacea și plăcerea unei vieți fără tehnologie.

— AINSLEY ARMENT, autoare a cărții *The Call of the Wild + Free*

În această carte, Erin Loechner reușește în același timp să tragă un semnal de alarmă și să ofere o cale încurajatoare, realizabilă, către o viață bine trăită. Putem face mai mult pentru copiii noștri. Această carte o dovedește.

— SARAH MACKENZIE, autoare a cărții *The Read-Aloud Family*

Prin cercetări convingătoare, conversații revelatoare cu experți și sfaturi practice, Erin ne arată cum, de fiecare dată când renunțăm la tehnologie, alegem adevărata viață pentru familiile noastre.

— BROOKE SHANNON, fondatoare a organizației Wait Until 8th

Un ghid obligatoriu pentru părinții care caută soluții dătătoare de viață pentru a se împotrivi invaziei timpului petrecut pe ecrane și a rețelelor sociale în viața copiilor și a familiilor lor. Dacă ești în căutarea unor idei practice pentru a hrăni sentimentul mirării, creativitatea și independența copiilor tăi, aceasta este cartea pe care o cauți. Erin este o voce pentru generația noastră și oferă o perspectivă care va aduce pace, amuzament și un nou ritm în viața noastră de zi cu zi.

— MANDY ARIOTO, președinte și CEO
The MomCo by MOPS International

Odată cu creșterea gradului de conștientizare a consecințelor negative ale timpului prea îndelungat petrecut pe ecrane asupra creierului în dezvoltare, rămâne o nevoie profundă de a corecta cursul cu și pentru generația viitoare. Convingătoare, practică și plină de înțelepciune, cartea *Familia offline într-o lume online* ne ajută să facem din abordarea sănătoasă a utilizării tehnologiei o realitate suportabilă și dezirabilă.

— VICTORIA DUNCKLEY, MD, psihiatru specializat în psihoterapia integrativă a copilului; autoare a cărții *Reset Your Child's Brain*

Există puține decizii părintești la fel de importante pentru sănătatea mintală a copiilor noștri ca cele privitoare la raportarea la ecrane. Cartea *Familia offline într-o lume online* nu numai că îți va spune ceea ce companiile de tehnologie nu îți vor spune, dar îți va oferi și ceea ce ai nevoie pentru

a răzbi prin confuzia cauzată de dezinformare și de normalizarea utilizării ecranelor care perpetuează atât de mult rău în viața copiilor noștri acum și în viitor. Erin a creat o carte care te va ajuta să înțelegi și să rezisti atracției nordului magnetic nesigur al culturii toxice a ecranelor și te va ajuta să-ți urmezi nordul adevărat al parentingului, cel al valorilor familiale profunde, durabile și care creează legături.

— KIM JOHN PAYNE, MEd, autor al cărților *Simplicity Parenting*, *The Soul of Discipline* și *Emotionally Resilient Tweens and Teens*

Cartea *Familia offline într-o lume online* este un antidot puternic și foarte necesar pentru familiile care s-au saturat ca ecranele să le dicteze stilul de viață și să le pună în pericol legăturile familiale vitale. Erin și-a dat seama și apoi a scris elocvent despre modul în care părinții își pot revendica și salva legăturile familiale fragile. Utilizarea aceluiași instrumente care au creat ceea ce pune în pericol conexiunea familială pentru a recrea o conexiune și mai bună este pur și simplu o sclipire de geniu! Munca depusă de Erin pentru a crea această carte este un dar și un serviciu în slujba umanității.

— PAM LEO, autoare a cărții *Connection Parenting*

Ador această carte! Plină de idei inteligente, cartea *Familia offline într-o lume online* le oferă părinților nu doar instrumentele necesare pentru a-și recupera viețile acaparate de ecrane și Big Tech, ci și încrederea de-a o face.

— MICHAEELEN DOUCLEFF, PhD,
autoarea bestsellerului New York Times,
Vânători, culegători, părinți

Majoritatea părinților din zilele noastre sunt alarmați de atracția pe care o exercită rețelele sociale, jocurile electronice și ecranele video asupra copiilor noștri – și asupra noastră. Dar ce putem face în această privință? Situația pare fără speranță. Dar există speranță, iar aceasta este detaliată în noua carte excelentă a lui Erin Loechner, *Familia offline într-o lume online*. Fie că dorești să renunți complet la ecrane sau să faci mici schimbări, această carte te va ghida bine.

— LAWRENCE J. COHEN, PhD,
autor al cărților *Rețete de jocuri* și
Rețete împotriva îngrijorării

Erin ne oferă o cale pentru un ritm mai lent al unei vieți de familie mai conectate. În lumea în care trăim, nu va fi ușor. Dar va merita.

— DENAYE BARAHONA, PhD,
fondatoare a comunității Simple Families

Erin le oferă părinților digitali oboseți exact ceea ce au nevoie: o invitație de a descoperi inimile copiilor lor și de a le permite să prindă viață pe deplin. Dacă reușești să faci asta, nu se va compara cu nimic de pe niciun ecran.

— CHRIS McKENNA,
fondator al platformei Protect Young Eyes

Dacă te întrebi de ce pare atât de greu să fii părinte și atât de plăcut să fii copil și de ce este atât de ciudat că brusc ne este frică de aproape tot ceea ce fac, văd și întâlnesc copiii noștri, nu ești singurul. Erin este alături de tine să te ghideze prin oglinda parentingului modern. Slavă Domnului!

— LENORE SKENAZY, președinte al organizației
Let Grow; autoare a cărții *Free-Range Kids*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

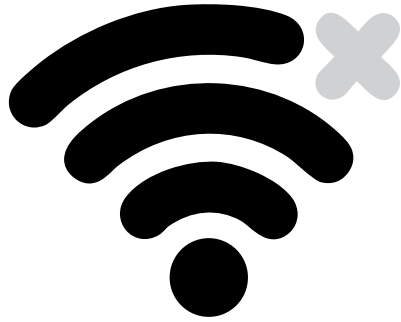
LOECHNER, ERIN

Familia offline într-o lume online / Erin Loechner. - Oradea : Scriptum,
2025

ISBN 978-606-031-259-8

316

004

FAMILIA
OFFLINE
ÎNTR-O LUME
ONLINE

Oferă-le copiilor tăi
ceea ce tehnologia le răpește

ERIN LOECHNER

Editura Scriptum®
Oradea

Originally published in U.S.A. under the title
The Opt-Out Family
by Zondervan, a registered trademark of
HarperCollins Christian Publishing, Inc., Nashville, TN
© 2024 by Erin Loechner
All Rights Reserved.

Published by arrangement with HarperCollins Christian Publishing, Inc.

Ediția în limba română, publicată cu permisiune, sub titlul
Familia offline într-o lume online
de Erin Loechner

© 2025 Editura Scriptum®
str. Simion Bărnuțiu nr. 2, 410204 Oradea – Bihor
Tel./Fax/Robot: 0259-457.428
E-mail: scriptum@scriptum.ro
Pagina web: WWW.SCRIPTUM.RO

Toate drepturile rezervate asupra prezentei ediții în limba română.
Prima ediție în limba română.

Cu excepția situațiilor când se specifică altfel, citatele biblice sunt preluate din traducerea NTR – Noua traducere a Bibliei în limba română. Citatele biblice notate VDC provin din traducerea Dumitru Cornilescu revizuită.

*Orice reproducere sau selecție de texte din această carte
este permisă doar cu aprobarea în scris a Editurii Scriptum, Oradea.*

ISBN(tipărit) 978-606-031-259-8
ISBN(e-book) 978-606-031-260-4

Tiparul executat în U.E.

*Pentru părinții curajoși, îndrăzneți și asumați
și pentru generația revoluționară
pe care nu le este teamă să o crească*

Cuprins

<i>Mulțumiri</i>	11
<i>Notă pentru cititori</i>	15
<i>Introducere</i>	
Totul a început cu un leagăn de sfoară	19

PARTEA 1

Capitolul 1 Algoritmul:	
Ce spun cifrele și de ce contează	29
Capitolul 2 Disrupția:	
Elaborarea unei viziuni pentru un viitor mai bun	49
Capitolul 3 Strategia:	
Elaborarea unui plan infailibil	73

PARTEA A II-A

Capitolul 4 N of 1:	
Să descoperim ce îi încântă cel mai mult pe copiii noștri	91

Capitolul 5 | iPerson:

Cum să creăm o experiență educațională
cu puțină tehnologie și impact ridicat 107

Capitolul 6 | Mă auzi, Siri?

Revendicarea sentimentului mirării
pentru o generație obosită129

Capitolul 7 | Să înceapă jocul:

Cum să ne provocăm copiii
și să încurajăm riscurile sănătoase.....143

Capitolul 8 | AutoPlay:

Cum să încurajezi dezvoltarea, creativitatea
și fluxul în cultura familiei tale 171

Capitolul 9 | Alexa, fă cunoștință cu bebe!

Reevaluarea căii digitale pe care o croim.....195

Capitolul 10 | Efectul de rețea:

Stabilirea cercului interior al copilului tău 215

Capitolul 11 | Alfabetizarea digitală:

Să învățăm o nouă cale 235

Capitolul 12 | +Follow:

Cum să capeți influență și autoritate la tine acasă 255

Capitolul 13 | Programează sistemul:

Stabilirea ritmurilor și încurajarea valorilor la tine acasă 277

Capitolul 14 | Încredere și siguranță:

Cum să pregătim copiii independenți
pentru ceea ce îi așteaptă 303

O invitație

„Întoarce capul!” 325

Anexă – Jurământul familiei fără ecrane.....335

Mulțumiri

Să începem cu începutul: ție, și ție, și ție. Fiecărei familii căreia nu îi este teamă să înnoate împotriva curentului, să încerce o cale nouă, să schimbe statu-quo-ul. Oriunde te-ai afla în acest spectru al relației cu tehnologia (techtrum?), este o onoare pentru mine să fiu alături de tine în punerea la îndoială a valorii lucrurilor la care ni s-a spus să ne uităm.

Sunt multe familii de la care am învățat câteva lucruri și câteva familii de la care am învățat foarte multe. Părinților mei, care au spus faimoasa vorbă a anilor 1980 „Dacă toți prietenii tăi s-ar arunca de pe un pod, ai sări și tu?” de suficiente ori încât să o țin minte. Familiei Stayton care m-a învățat că a fi ciudat este de obicei un semn al faptului că te afli pe drumul cel bun. Familiei Hansen care ne-a ajutat să vedem un vis pe care nici nu știam că-l aveam. Familiei Rothenbush, care crede cu tărie în desert. Familiei Mahuron, care m-a învățat că dacă vorbesc ca un însoțitor de zbor cu accent englezesc, asta îi ajută pe copii să nu mai aibă rău de mașină pe drumurile denivelate. Familiei Woolner, care mi-a arătat că credința și autenticitatea nu trebuie să se excludă reciproc. Familiei Kidston, care nu ratează nicio aniversare – sau ocazie de a sărbători. Familiei

Thomas, care are mereu un pachet de cărți Monopoly Deal pe masă. Familiei Bredow, care m-a învățat despre fursecuri – și despre cei cu ciocolată, și despre cei din programare.

Familiei noastre Rock: ne e dor de voi. Familiei noastre Sonrise: sunteți iubiți. Familiilor Watson, Hill și Orlikowski: aveți grijă, am Arethra.

Celor două surori mai mari ale mele, care m-au învățat cel mai atractiv truc pe care-l știu: când nu știi ce să faci, imită o fântână arteziană.

Celor din micul meu club de luddiți: Mallory, Charlie, Olive, Roman, Rachel, Cora, Joanna, Hannah, Jesse, Erin, Alexa, Caleb, Elsie: fie ca trambulina să ne țină într-o zi pe toți.

Lui Caleb Stayton pentru sfaturi bune care au schimbat totul.

Lui Heather Sommer care m-a învățat ce e aceea bucuria, râsul și cum să fac pui întreg la grătar. Nu aș fi dispusă să risc să mă răstorn cu un caiac cu altcineva în afară de tine.

Lui Sheri Carlstrom, una dintre puținele persoane care mă pot face să răspund la telefon într-o după-amiază de sâmbătă: tu ai transformat blatul de la mine din bucătărie în amvon de biserică de nenumărate ori. Sunt recunoscătoare pentru înțelepciunea ta.

Lui Ainsley Arment, care a creat o comunitate pestriță de inadaptați care – cumva – se înțeleg între ei: îți mulțumesc că m-ai primit în turma ta.

Lui Carla Beard, pentru că m-a învățat cum să scriu. Lui Laura O'Hara, pentru că m-a învățat cum să mă îndrăgostesc de scris. Lui Margie Yeager, pentru că m-a învățat să șterg restul.

Familiei Till, pentru cofeină și veselie. Familiei Pratt, pentru că au spus da cu privire la subsol. Familiei Coates, pentru fluturi și insectele-băț. Familiei Floor, pentru diminețile ploioase în parc și ceaiul fierbinte. Familiei St. John, pentru mulții ani petrecuți stând de vorbă în hambar. Lui Jennifer Wright, pentru postura de pe scaun pentru poză. Lui Elissa Watts, unul dintre motivele pentru care îmi lipsește Voxer.

Lui Shi-Hui, care le-a oferit copiilor noștri ceea ce tehnologia nu va putea să le ofere niciodată – și într-o altă limbă pe deasupra. Lui Terry și Lisa Ellis, Sally McGovern, Sara Scantlin, Holly Hemsoth,

Kris Botas și tuturor celor de la Fire and Light care îi călăuzesc pe copiii noștri să-și imagineze povești și mai mărețe. Pentru ATA Coventry, care au reintrodus salutul „doamnă”.

Famiiliilor Parsley, Truesdale, Force și Rushing, pentru că i-au lăsat pe copiii noștri să zburde liber prin cartier. Sunteți niște vecini minunați, și niște prieteni și mai buni.

Lui Ginny Yurich, Ashlee Gadd, Jessica Elefante, Tsh Oxenreider, Ellie Holcomb, Jenna Kutcher, Sarah Mackenzie, Sally Clarkson, Mallory Ervin, Julie Bogart, Shanna Skidmore, Denaye Barahona și multor altora care încurajează munca mea chiar și acum după ce eu nu mai am Twitter și Instagram ca să vă răspund: vă mulțumesc că credeți în mine dincolo de platforme.

Lui Maria Shriver, pentru Los Angeles și New York.

Lui Gabrielle Blair și primei echipe ALT, pentru că mi-au oferit prima dintre multele ocazii de a vorbi la microfon. Echipelor de la Scripps Network și HGTV.com: vă mulțumesc că mi-ați dat un motiv să continui să șterg praful de pe laptop.

Lui Steven Kurutz și celor de la *New York Times*, pentru apelul telefonic pe care aproape l-am ratat.

Prietenilor mei dragi care m-au invitat să învăț lecțiile care mi-au schimbat viața pe care mi le-a oferit o cultură nouă. Lui Barrett, Marisa și ABLE: vă mulțumesc pentru Etiopia. Lui Carly: îți mulțumesc pentru Haiti. Lui Jyoti, Raj și Priti: vă mulțumesc pentru India. Lui Danny și Mara: vă mulțumesc pentru Ecuador. Lui Rob și Jill: vă mulțumesc pentru Londra. Lui Katie: îți mulțumesc pentru Irlanda. Lui Irene: îți mulțumesc pentru Singapore.

Înțelepților digitali care au descurcat itele pânzei tehnologiei: Geoffrey Fowler, Jaron Lanier, Tristan Harris, Aza Raskin, Frances Haugen, Kevin Kelly, Adam Alter, Susan Linn, Nicholas Kardaras, Jean Twenge, Sherry Turkle, Jonathan Haidt, Josh Golin.

Surselor de înțelepciune care mi-au oferit nenumărate ore de cercetări, îndrumări și grijă: Pam Leo, Erin Walsh, Dr. Carla Hannaford, Chris McKenna, Kathryn Starke, Dr. Victoria Dunckley, Titania Jordan și echipa de la Bark Phone, Joann Bogard, Sharon Winkler, Catherine Steiner-Adair, Jason Frost, Joe Clement, Matt Miles, Jean Rogers și echipei de la Screen Time Action Network de la

Fairplay, Mathew Georghiou, Drea Burbank, Dr. Larry Cohen, Travis Bauman, Dr. Jean Lomino, Dr. Wendy Shofer, Brooke Shannon și mișcării Wait Until 8th, Joey Odom și echipei Aro, Lenore Skenazy și organizației Let Grow, Kim John Payne și Dr. Kevin Gary. Un milion de mulțumiri. Ați îmbogățit această carte în toate sensurile cuvântului.

Echipei neînfricate de la Zondervan care nici n-a clipit când am spus că aș vrea să public această carte în stilul vechi. Lui Carly Kellerman, pentru că a acceptat-o. Lui Carolyn McCready, pentru că a dus-o la bun sfârșit. Lui Margot Starbuck, pentru tot restul – și pentru că mi-a iertat aceste capitole în contul accidentului cu bicicleta.

Cititorilor fideli ai blogului Design for Mankind: vă mulțumesc că ați rămas alături de mine timp de douăzeci de ani! Prezența voastră continuă să mă uimească; comentariile voastre continuă să mă facă mai înțeleaptă. Comunității îndrăznețe de la Other Goose: este o onoare să fac homeschooling alături de voi.

Lui Betsy Loechner, pentru daruri nenumărate de-a lungul anilor: rețeta ta pentru coaste, ajutor în construcții, perne pentru bănci transformate în fortărețe pentru citit, opriri la piscină. Dacă copiii mei vor crește crezând că tu ai atârnat luna pe cer, nu vor fi prea departe de adevăr.

Soțului meu, Ken: iubirea și respectul meu pentru tine sunt imposibil de cuprins în doar câteva rânduri. (Și știu că oricum n-o să citești asta!) Așa că voi adăuga doar atât pentru cine e atent: dacă aș fi știut cât de bine ne vei îndruma familia, cu cât curaj și îndrăzneală vei lupta cu noi și pentru noi, cât de profundă este integritatea ta, cât de puternice sunt convingerile tale, cât de deștept ești și cât de capabil ești ca lider, aș fi alergat și mai repede la altar. Să începă cel de-al treilea act al nostru.

Copiii mei, care îmi inspiră cele mai bune idei și care le întrerup pe cele mai proaste dintre ele: asta este pentru voi.

Notă pentru cititori

Această carte nu conține povești de succes ale unor afaceri mici care au devenit celebre pe TikTok după ce și-au postat secretele de preparare a produselor de patiserie. Nu conține statistici cu privire la numărul tot mai mare de adolescenți care au învățat să tricoteze, să sculpteze în lemn sau să cultive ciuperci după ce au urmărit tutoriale pe YouTube în bucătăria lor. Nu conține poveștile fericite ale fetelor timide care și-au găsit în sfârșit prima comunitate iubitoare pe Instagram.

Pentru că, pentru fiecare fată care s-a regăsit pe Instagram, o alta s-a pierdut.

Jucăm un joc periculos cu algoritmi. Este un joc al șansei, al numerelor, al riscului nebunesc. Zilnic aruncăm zarurile. Dacă avem noroc, câștigăm. Dar dacă nu avem?

Copiii noștri pierd.

Iar noi îi pierdem pe ei.

Familie offline¹ (departe de ecrane)

substantiv, singular

1. Un mediu familial, un grup sau un cămin în care rolul tehnologiei este redus la minimum, ca urmare a dovezilor cercetărilor cu privire la efectele nocive ale ecranelor, rețelelor sociale și ale utilizării tehnologiei digitale asupra dezvoltării

Sinonime: *familie detașată de tehnologie, utilizatori de telefoane cu clapetă, fără dispozitive*

Vezi și: *Familii offline: substantiv, plural*

Cum să folosești „familii offline” într-o propoziție:

1. Deși nu toate familiile offline trăiesc într-un cămin fără ecrane, mulți părinți au ales să renunțe la utilizarea dispozitivelor personale.
2. În prezent, un număr din ce în ce mai mare de părinți se identifică drept familii fără ecrane, ca reacție proactivă la excesul de tehnologie din școlile copiilor lor, de la culegerea de date, la încălcarea confidențialității, precum și la numărul tot mai mare de dovezi privind efectele nocive ale acestora asupra dezvoltării creierului, a atenției și a cogniției.
3. „«Suntem o familie offline», a explicat Mary. «Nu ne veți găsi pe ecrane separate, fiecare în lumea lui, în timp ce stăm pe aceeași canapea.»”

Înrudit: *vezi copii offline*

¹ Autoarea Erin Loechner folosește termenul „opt-out family” pentru a descrie o familie în care tehnologia trece pe plan secund.

Introducere

Totul a început cu un leagăn de sfoară

Eram însărcinată cu al treilea copil și stăteam tolănită pe peluza din fața casei, descâlcind o scară de frânghie pentru cățărarea în copaci. Fiul meu de patru ani făcea ture în jurul stejarului nostru înalt, întrebând care era stadiul proiectului aflat în desfășurare – *Este gata? Dar acum? În curând înseamnă puțin sau mult?* – în timp ce fiica mea în vârstă de opt ani și soțul meu stăteau cu picioarele încrucișate, fiecare aplecat asupra unui nod deosebit de încâlcit din sfoară. Era o după-amiază toridă de iulie, iar tot ce mai rămăsese din bolul nostru plin cu afine înghețate erau niște supă de furnici și niște limbi violete. Energia mea era pe cale să se epuizeze. M-am întrebat de mai multe ori dacă nu ar trebui să abandonăm proiectul, să-l păstrăm pentru o zi care promitea mai multă ușurință, mai puțină transpirație și cu siguranță mai multe fructe congelate. Dar am perseverat.

La urma urmei, aveam o viziune.

Casa noastră este un mic imobil dintr-un cartier liniștit, cu o școală primară situată chiar în centru. În fiecare zi, eu și familia mea privim mulțimea de copii și părinți care trec în grabă cu ghiozdane cu Omul-Păianjen și vise mărețe. Cum ar fi dacă frânghiile și barele

ar putea însenina naveta de dimineață a cuiva? Cine s-ar opri? Ce ar putea descoperi el sau ea? Ce s-ar putea întâmpla mai departe?

Prieteni și vecini care își întrerup ziua pentru a urca la înălțimea copacului nostru preferat, privind lumea dintr-o perspectivă nouă. Aer proaspăt, frunze care râd. Aventură inclusă, speranțe înălțătoare, mirare cu ochii mari. Petreceri cu ceai organizate pe fiecare ramură. Păr încâlcit și, desigur, genunchi juliți. Murdărie sub unghii. Sute de copilării revendicate și recuperate. Vieți *trăite*, chiar dacă doar pentru o după-amiază.

Instalația noastră comunitară de cățarat în copac se leagănă în bătaia binevenită a vântului de trei ani deja. Am urcat pe ea bebeluși în scutece, am învățat copilași zăpăciți, am cronometrat copii de clasa a treia competitivi care se întreceau într-o cursă cu obstacole improvizată. Instalația noastră de cățarat a fost martora strigătelor de toate felurile – de bucurie, de exaltare, apoi de dezamăgire când o mamă anunța că este timpul să meargă acasă pentru prânz. Viziunea a devenit realitate.

Până când nu a mai fost așa. La începutul acestei veri, am observat că îndrăgita noastră instalație de cățarat din sfoară era goală, neatinsă, abia băgată în seamă. În doar trei veri scurte, peisajul cartierului nostru (și, de fapt, lumea noastră) se schimbase. Astăzi, îi văd pe adolescenți trecând pe skateboarduri, derulând feed-urile sau trimițând SMS-uri, ridicând din când în când privirea pentru a evita o crăpătură de pe trotuar. Părinții trec în viteză purtând căști fără fir, citind e-mailuri și ascultând podcasturi, în timp ce împing cărucioare duble și se chinuie să țină în mână cafele cu lapte. Cei din clasele primare conduc biciclete sau trotinete cu o mână, iar cu cealaltă țin în echilibru dispozitive ca să filmeze cascadorii pentru YouTube înainte de a porni spre o destinație oarecare.

În urmă cu câteva săptămâni, priveam pe fereastră cu încântare văzând o fată din cartier apropiindu-se cu hotărâre de instalație. Am văzut-o apucându-se de frânghii, și mă așteptam să se ridice mai sus până la următoarea grindă, să urce tot mai sus până când ajungea în vârful scării, unde bolta de frunze avea să-i atingă genele. Dar nu a făcut-o. În schimb, s-a cocoțat pe penultima treaptă, cu picioarele atârându-i la doar câțiva centimetri de iarba buruienoasă